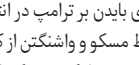

در حوالی میدان سرخ

جنگ اوکراین چگونه با پیروزی ترامپ متوقف می‌شود؟

احمد خوشبینه

استاد دانشگاه دوستی ملل روسیه

در نخستین روزهای پیروزی بایدن بر ترامپ در انتخابات ۲۰۲۰ در یادداشتی در یورونیوز نوشتم که چگونه روابط مسکو و واشنگتن از کلبدواژه «راقت» به «دشمنی» گذار می‌کند؛ اما اکنون به نظر می‌رسد با یک دوربرگردان روبه‌رو هستیم که در صورت پیروزی ترامپ محقق می‌شود. بدون شک اهمیت این موضوع به جنگ اوکراین بازمی‌گردد که احتمالاً تغییر در کاخ سفید مترادف می‌شود با آتش‌بس در اوکراین. البته دراین‌میان بدیهی است که باید به دو ملاحظه توجه داشت: نخست اینکه با پایان دوران بایدن و به قدرت رسیدن ترامپ اگرچه از یک دوربرگردان در روابط سخن می‌گویم، باین‌وجود از مفهوم «دوستی» میان روسیه و آمریکا صحبت نمی‌کنم و مقصودم تنها بازگشت روابط از سطح «دشمنی» به «راقت» است. درعین‌حال باید توجه داشته باشیم همان‌طور که تولستوی در «جنگ و صلح» می‌گوید که برای آب‌شدن یک توده برف، زمان مشخصی لازم است، کاهش این دشمنی نیز نیازمند زمان و اعتمادسازی مبتنی‌بر تضمین‌های امنیتی متقابل است. اما ملاحظه دوم این است که اگرچه می‌توانیم مبتنی بر مذاکرات احتمالی پیش‌رو میان کاخ سفید و کرملین پس از پیروزی ترامپ که برابند چهار خط مذاکراتی روسیه-آمریکا، روسیه-ناتو، روسیه- اتحادیه اروپا و روسیه- اوکراین باشد؛ اما نهایتاً اگرچه ما واژه صلح را برای ترسیم وضعیت استخدام می‌کنیم، اما به باور من صحیح‌تر این است که از مفهوم آتش‌بس بهره ببریم. همان‌طورکه توافق مینسک در سال ۲۰۱۴ اگرچه به جنگ در منطقه دونباس منجر شد، اما نایده‌گرفتن توافق در سال ۲۰۲۰ سبب ازسریگری درگیری‌ها در مقیاسی وسیع‌تر شد. بنابراین با تأملی واقع‌گرایانه به آینده پیش‌روی جنگ اوکراین پس از صلح احتمالی، با آتش‌زیر خاکستری روبه‌رو هستیم که همواره مستعد شعله‌ور شدن در بستر نایده گرفته‌شدن تضمین‌های امنیتی ذیل معماری امنیتی مورد توافق روسیه و ناتو در یورو‌آتلانتیک است. دراین‌میان گفت‌وگوهای ویکتور اوربان، رئیس‌جمهور مجارستان که دیدارهای دوجانبه‌ای با رؤسای جمهور روسیه، آمریکا، اوکراین، چین و البته ترامپ داشت، نشان می‌دهد او که از جمله رهبران اروپایی نزدیک به پوتین است، نقش میانجی را با هماهنگی روسیه با غرب پیش می‌برد که احتمالاً این بسته پیشنهادی با پیروزی ترامپ در مسیر عملیاتی قرار می‌گیرد و اکنون رئیس‌جمهور مجارستان تلاش دارد ماه آینده که کشورش میزبان نشست وزرای خارجه اتحادیه اروپاست، همکاران خود را به صلح با فرمولی مبتنی‌بر واقعیت‌های مورد امکان که مورد تأیید مسکو است، مجاب کند. در سوی دیگر، وضعیت در کی‌یف نیز متفاوت شده است؛ زلنسکی که انتخابات ریاست‌جمهوری را به دلیل شرایط جنگی برگزار نکرد، می‌داند که در صورت پیروزی ترامپ، ناچار است پای میز مذاکره بنشیند و سپس مجبور به برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری می‌شود که مطابق با نظرسنجی‌ها، این موضوع را درک می‌کند که شناسن باقی‌ماندنش بر مسند قدرت ضعیف است. ازاین‌رو او تلاش دارد در فرمولی که تضمینی برای ادامه ریاست‌جمهوری‌اش باشد، در زمان بایدن به آتش‌بس با روسیه برسد و شناسی برای پیروزی دموکرات‌ها و شکست ترامپ در انتخابات آمریکا نیز فراهم کند. اگر این گفته نیویورک‌تایمز را که «اوکراین قصد دارد در خصوص‌ها پایان دهد و مذاکرات با روسیه را آغاز کند» در کنار این گفته روزنامه آلمانی بیلد بگذاریم که «نامیدی در حلقه زلنسکی به دلیل عدم تصمیم‌گیری واضح غرب برای افزایش حمایت‌ها از اوکراین درحال افزایش است» متوجه می‌شویم که چرا زلنسکی که با ارضای فرماتی مذاکره با روسیه را منع کرده بود، اکنون در جست‌وجوی مذاکره است. بدون شک یکی از درس‌های بزرگی که از بحران اوکراین باید گرفت همین است که بازنده‌ترین سیاستمداران افرادی هستند که بازیگر دوقطبی قدرت‌های بزرگ نظیر روسیه و آمریکا می‌شوند و در رؤیای ایدئولوژی‌های غیرواقعبینانه در زمان مناسب مذاکره نمی‌کنند و در بن‌بست به یاد دیپلماسی می‌افتند. اکنون فرمول صلح در شرایطی پیش می‌رود که غرب به الحاق دوتسک، لوکاسک، زاپاروژیا و خرسون، همچون کریمه تن می‌دهد؛ اگرچه آن را به‌طور رسمی شناسایی نمی‌کند. تحریم‌ها علیه روسیه باقی می‌ماند و البته این میراثی از بایدن است که روابط روسیه با اروپا در انجمادی سخت قرار داد. به یاد داشته باشیم که این هفته ترامپ در گفت‌وگو با بلومبرگ تأکید کرد که رابطه خوبی با پوتین داشته و در دوران او جنگ شروع نشده؛ اما به نظر می‌رسد انتظار مسکو از ترامپ تنها به تحقق صلح در میان منازعه نظامی باز نمی‌گردد و انتظار تخفیف در تحریم‌های علیه روسیه با توقف ماشین جنگ را نیز دارد.

حدود سه ماه تا انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا باقی مانده است اما دونالد ترامپ که نسبت به جو بایدن شانس بیشتری برای پیروزی در این انتخابات دارد، درحال ورود به چالش‌های سیاست خارجی آمریکاست. جنگ اوکراین یکی از مهم‌ترین این چالش‌هاست و ترامپ وعده داده که در صورت پیروزی در انتخابات نوامبر، به این جنگ پایان خواهد داد. ترامپ اخیراً و با رسمی‌شدن نامزدی‌اش از سوی حزب جمهوری خواه، با ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین گفت‌وگو کرده و به گفته زلنسکی، دو طرف برای یک «دیدار حضوری» برای بحث درمورد گام‌های صلح پایدار با روسیه توافق کرده‌اند.

زلنسکی نوشته پس از آن‌که ترامپ، نامزدی حزب متبوعش را پذیرفت، این گفت‌وگو برای تریک به او برای این ماجرا و محکومیت سو،فئصد به وی در پنسیلوانیا صورت گرفت.

آن‌طور که رئیس‌جمهور اوکراین گزارش کرده، او در جریان این گفت‌وگو، به حمایت «حیاتی» دو حزب اصلی و دو مجلس آمریکا از اوکراین اشاره داشته و طرفین نیز توافق کردند در یک دیدار، درباره اقداماتی که می‌تواند صلح در منطقه را «منصفانه و واقعاً» پایدار کند، صحبت کردند. زلنسکی در توییت خود تأکید کرده: «اوکراین همیشه گردان کمک ایالات متحده در تقویت توانایی ما برای مقاومت در برابر روسیه خواهد بود. حملات روسیه به شهرها و روستاهای ما هر روز ادامه دارد.»

تهاجم روسیه به اوکراین که دهها هزار نفر را از هر دو

نامزد جمهوری خواهان رایزنی‌های خود را برای ورود به چالش‌های جهانی آغاز کرده است

پرونده اوکراین روی میز ترامپ

جسمی و روانی او ایجاد کرد، بهبود یافته است. ترامپ پیش از این ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه را تحسین کرده، تاکتیک‌های مورد استفاده رهبر کرملین پیش از تهاجم به اوکراین را «نبوغ» خوانده و بارها از متحدان اروپایی ناتو به خاطر خودداری از هزینه بیشتر برای این پیمان دفاع جمعی انتقاد کرده است. قانون‌گذاران جمهوری‌خواه در مجلس نمایندگان که از نزدیک با ترامپ همسو هستند، بسته کمکی ۶۱میلیارددلاری بایدن به اوکراین را برای ماه‌ها مسدود کردند و درنتیجه نیروهای اوکراین در زمینه مهمات و دفاع هوایی با کمبود مواجه شدند.

کارشناسان می‌گویند کمبود مهمات اوکراین به دستاوردهای ارضی روسیه در سال جاری کمک کرده است. ترامپ نظر خود را درمورد حمایت آتی از اوکراین روشن نکرده است، اگرچه این هفته سناتور اوهایو، دی. جسی، ونس، مخالف صریح کمک به کی‌یف را به عنوان معاون خود انتخاب کرد. این سناتور ۲۰ساله گفته که ایالات متحده ظرفیت نظامی برای حمایت هم‌زمان از تایوان، اسرائیل و اوکراین را ندارد و باید دو مورد اول را در اولویت قرار دهد.

ترامپ در سخنرانی ۹۲دقیقه‌ای خود در کنوانسیون ملی جمهوری‌خواهان گفت که در صورت پیروزی در انتخابات، صلح و ثبات جهانی را آغاز خواهد کرد. او قبلاً گفته بود که در صورت پیروزی در انتخابات، قبل از اینکه در بیستم ژانویه ۲۰۲۵ یا به کاخ سفید افزایش دهد، جنگ اوکراین را حل‌وفصل خواهد کرد. باین‌حال، ترامپ نگفته است که چه شرایطی را به روسیه و اوکراین پیشنهاد خواهد کرد.

ترامپ در سخنرانی ۹۲دقیقه‌ای خود در کنوانسیون ملی جمهوری‌خواهان گفت که در صورت پیروزی در انتخابات، صلح و ثبات جهانی را آغاز خواهد کرد. او قبلاً گفته بود که در صورت پیروزی در انتخابات، قبل از اینکه در بیستم ژانویه ۲۰۲۵ یا به کاخ سفید افزایش دهد، جنگ اوکراین را حل‌وفصل خواهد کرد. باین‌حال، ترامپ نگفته است که چه شرایطی را به روسیه و اوکراین پیشنهاد خواهد کرد.

اهداف و برنامه‌های ریاست کمسیون اروپا

محمود فاضلی

دیلِمات‌پیشین و تحلیلگر امور بین‌الملل

پارلمان اروپا با ۴۰۱ رأی موافق، ۲۸۴ رأی مخالف و ۱۵ رأی ممتنع و هفت رأی باطله، بار دیگر خانم «فون در لاین» را به عنوان رئیس کمسیون اروپا انتخاب و او را در سمت خود ابقا کرد. خانم فون در لاین در سال ۲۰۱۹ میلادی نیز این آزمون را با اختلاف ۱ رأی پشت سر گذاشته بود. فون در لاین، مادر هفت فرزند و اولین زنی است که ریاست کمسیون را برعهده دارد. او نامزد اصلی احراز مقام ریاست کمسیون اروپاست که بازوی اجرایی اتحادیه اروپا به شمار می‌رود. باوجودآنکه پیش‌تر از اعلام آمادگی خود با راست‌گرایان محافظه‌کار و رفرمیست اروپا (ECR) خبر داده بود، ولی هم‌زمان با انتقاد متحدان سنتی‌اش و نیز انتشار نتایج اولیه انتخابات پارلمان اروپا گفت با وجود افزایش حمایت‌هایی از چپ‌ها و راست‌های افراطی در برخی کشورها، میانه‌روها همچنان قدرت را در اختیار خواهند داشت. او پیش از رأی‌گیری مخفیانه درباره ریاستش بر کمسیون اروپا، در سخنانی متعهد شد تا در صورت پیروزی مجدد و ابقا، در سمت خود، یک اتحادیه دفاعی تماما اروپایی ایجاد کند که دارای پروژه‌های برجسته‌ای در زمینه دفاع هوایی و سایبری باشد. «فون در لاین» همچنین مدعی شد در پنج سال آینده جایگاه اروپا را در جهان برای پنج دهه آینده مشخص خواهد کرد. در این بازه زمانی پنج‌ساله، مشخص خواهد شد که آیا ما آینده خود را ترسیم خواهیم کرد یا اجازه می‌دهیم دیگران آن را برای ما ترسیم کنند. او بر تعهد خود برای سرمایه‌گذاری بیشتر در حوزه دفاعی و همچنین حمایت از اوکراین را تا زمانی که تجاوز روسیه به این کشور ادامه داشته باشد، مورد تأکید قرار داد. او ضمن اشاره به اهمیت نقش طرح «معاهده سبز» در مبارزه با تغییرات اقلیمی، تأکید کرد که کشورهای اتحادیه اروپا باید در برنامه‌های خود برای پیشرفت اقتصادی، توصیه‌های مطرح‌شده در این طرح را در نظر داشته باشند.

رئیس جدید کمسیون اروپا بر ضرورت یک «اروپای قوی» در دوره ترس و نااطمینانی شدید تأکید کرد و مدعی شد می‌خواهد با تمام نیروهای دموکراتیک در پارلمان اروپا در برابر عوام‌فریبان که قصد دارند سبک زندگی اروپایی را از بین ببرند، مبارزه کند. او که از مدافعان ایجاد یک «اتحادیه دفاعی واقعی اروپا» است، بر این باور است که برای رسیدن به این هدف، اتحادیه اروپا باید سرمایه‌گذاری بیشتری در حوزه امنیت خود کند. او درباره اوکراین اعتقاد دارد هرچیز که برای مقاومت و پیروز بیرون‌آمدن از جنگ نیاز است، باید به این کشور داده شود. او همچنین ایجاد یک اتحادیه دفاعی واقعی با پروژه‌های شاخص در دفاع هوایی و سایبری را وعده داد.

او در دوره دوم ریاست خود قصد دارد «آژانس مرزی و گارد ساحلی (فرونتکس) و آژانس اتحادیه اروپا برای همکاری در اجرایی قانون (پورویل)» را

شرق

یادداشت

از چشم‌انداز سبز و مبهم بگو

۴- حالت چهارم: بیان برداشت جمعی نگر فراکیر؛ در این حالت برداشتی (احتمالاً بیشتر انتزاعی) از چشم‌انداز بیان می‌شود که دربرگیرنده هدف راهبردی جمعی و در راستای منافع بلندمدت اکثر بخش‌هاست. هر بخش اطمینان می‌یابد که هدفش مورد تأیید دیگران است و فعالیت‌هایش درون این هدف راهبردی جمعی تضمین می‌شود. این برداشت موسع بر خیر جمعی (که با جمع جبری خیر بخش‌ها متفاوت است) تمرکز دارد و راه‌حل عملی خاصی برای اقدام ارائه نمی‌دهد. عملکرد آقای دکتر پزشکیان در دوره انتخابات با توجه به استفاده از شعار «برای ایران»، عدم تأکید بر برنامه عملی تفصیلی، اعلام صادقانه پایبندی به تعهدات و به‌ویژه سادگی ادبیات و پیام برای مخاطبان در حالت چهارم قرار می‌گیرد. انتخاب این حالت با توجه به الزامات دوره انتخابات منطقی بود. بیان چشم‌اندازی مبهم و مطلوب و فارغ از بخشی‌نگری که متضمن خیر جمعی است، عملاً نقش خود را در نتایج انتخابات نشان داد. هرچند در دوره پیش‌رو اولویت متفاوتاً از «انتخاب‌شدن» به «همکاری برای اجراء» تغییر می‌کند؛ بنابراین به نظر می‌رسد شورای راهبری دولت و رئیس‌دولت باید بیان خود را از چشم‌اندازشان برای ایران از حالت چهارم منطقی به سوم تغییر دهند (حالت اول و حالت دوم از راستای این دولت محضزند). در اولین موقعیت مهم بعدی وزیرا باید از مجلس رأی اعتماد بگیرند. در این مرحله بیان چشم‌انداز در حالت سوم منطقی به نظر می‌رسد. مخاطب جدید باید چشم‌انداز آینده را مطلوب، ممکن، مهم، پیچیده و در راستای ایدئال‌های خود ببیند. در حقیقت راهبران دولت باید آیدئهای خوشایند از «ما‌ی» ممکن برای مخاطبان جدید به‌تصویر بکشند. برای ساختن چهره درستی از این «ما‌ی» ممکن نزد مخاطبان موارد ذیل قابل ملاحظه‌اند:
-ایجاد تصویر یک «مسلم» می‌کنن خوشایند نیازمند تأکید بر مطلوبیت، اثبات قابلیت اجراء، اهمیت، و آرمانی‌بودن آن است.

ایجاد تصویر یک «ما‌ی» ممکن خوشایند نیازمند پیچیدگی و درهم‌تنیدگی تصویر آینده دولت و تصویر آینده مخاطب جدید است. تأکید بیشتر بر ارزش‌های جمعی مرتبط با مخاطب، باعث تقویت پیچیدگی و درهم‌تنیدگی تصاویر آینده مخاطب جدید و دولت می‌شود. تأکید بیشتر بر اهداف جمعی میان‌مدت باعث برجستگی اهداف جمعی مرتبط با خود در مخاطب جدید است. نمایش همخوانی‌های اهداف میان‌مدت فعلی و اهداف میان‌مدت مطلوب در چشم‌انداز جدید باعث برجسته‌شدن قابلیت اجراء چشم‌انداز می‌شود. البته شناخت مناسب مخاطب همواره در موفقیت ارتباط با آنها عاملی کلیدی است. خلاصه مطلب اینکه بیان چشم‌انداز برای دولتی که قصد دارد مسیر توسعه کشور را تصحیح کند، اهمیت بالایی دارد. زیمرآ چنین تصویری ابزارهای راهبردی مفیدی را برای انتخاب مجریان و جهت‌گیری در شرایط مختلف فراهم می‌کند. در سال‌های اخیر، قوه مجریه عمدتاً درگیر تغییرات کوتاه‌مدت بوده، اما زمانی که چشم‌انداز درستی ارائه شده، انگیزه و موفقیت بیشتری در پیشبرد اهداف توسعه مشاهده شده است. این چشم‌اندازها، اگرچه انتزاعی و جاه‌طلبانه بوده‌اند، با مدیریت صحیح ایهام، توانستند همکاری و هم‌افزایی بین بخش‌های مختلف را تسهیل کنند. در دوره انتخابات، دکتر پزشکیان با استفاده از شعار «برای ایران» و تأکید بر بیان ساده و صادقانه، موفق به ایجاد یک تصویر خوشایند از آینده جمعی شد. با این حال، در دوره جدید، دولت باید بیان چشم‌انداز خود را به گونه‌ای تغییر دهد که برای مخاطبان جدید (به‌عنوان مثال نمایندگان مجلس)، مطلوب، اجرashدنی، مبهم، پیچیده و آرمانی باشد. این امر نیازمند تأکید بر ارزش‌ها و اهداف جمعی و همخوانی با اهداف میان‌مدت و شناخت مناسب مخاطبان است تا همکاری و اقدام جمعی برای تحقق تصویر آینده ممکن شود.

♦ **عضو هیئت علمی دانشگاه امستردام و متخصص مدیریت و تحول راهبردی**